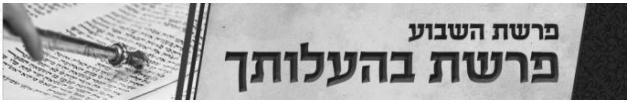

בעזרה"יית אֵלֵינוּ שֶׁל תְּנִידוֹ

גליון 613

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"י יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

פֶּתַח הָאֵלֶּה

אחד הגורמים המונעים מאתנו שלווה נפש, הוא העיסוק המחשבתי במה שאחרים חושבים עלינו. חשוב לנו שאחרים יעריכו אותנו, וקשה לנו לשמוע שמישהו מזלזל בנו או פוגע בכבודנו. אין ספק, שאם היינו מצליחים לסלק מחשבות אלו, היינו חיים קצת יותר בשלוות נפש.

בפרשתנו מופיע הפסוק: **"וְהָאִישׁ מִשֶּׁה עֲנִיו מֵאֵד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה"** הנצי"ב מוולאז'ין בספרו "העמק דבר" מדגיש, שאין הכוונה שמה היה שפל בעיני עצמו ולא הכיר בערכו, ברור שמה הכיר בערך עצמו. הכוונה היא שמה לא "נפגע" או הרגיש מושפל בכך שמישהו אחר לא נהג בו כבוד. זה פשוט לא העסיק אותו. עד כדי כך משה היה עניו, שהתורה מדגישה, שהוא היה עניו מכל האדם אשר על פני האדמה. דרגות רבות יש לענווה. כל אדם מרגיש את עצמו ולו במעט, כל אדם חש שהוא "על פני האדמה" ומגיע לו את הכבוד הראוי למעמדו, אולם משה, היה עניו מכולם – הוא לא הרגיש את עצמו "על פני האדמה" בכל מה שנוגע לכבוד ולגדולה – הוא היה כאדם שאינו עוד על פני האדמה, היינו כמת שאינו יודע או שאינו מרגיש שום צער". הנצי"ב מביא את שאלתו המפורסמת של אלכסנדר מוקדון לחכמים (תמיד לב): "מה יעשה אדם ויחיה?", וחכמים השיבו לו: "ימית את עצמו". המתכון האמיתי לחיים הוא "ימית את עצמו", לא לחוש ולקחת ללב פגיעות של אחרים, כמו משה שלא הרגיש שהוא "על פני האדמה" ביחס ל"פגיעות" של אחרים כלפיו. מובן הדבר שלא נצליח להגיע לדרגתו של משה, אולם לפחות נשתדל משהו בעניין זה.

שבת שלום
שמשון אליעזר פוקס

מצוות הדלקת נרות המנורה הפותחת את פרשתנו, מעלה תהייה בחז"ל: "וכי לאורה הוא צריך?!" הרי הקב"ה הוא המאיר לעולמו מדי יום על ידי המאורות הגדולים, אין הוא חסר מאומה ומדוע יבקש שמדי יום ידליק הכהן את נרות המנורה במקדש? משיבים חז"ל: "אלא עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל". הדלקת המנורה הייתה עדות מיוחדת שהשכינה שורה בישראל. והגמרא מסבירה שם מהי העדות.

אלא שבימינו, אין הטבת הנרות ואין העלאת אור במנורה הטהורה. מה אנו יכולים ללמוד ממצוות הדלקת הנרות? בספר "ישמח ישראל" מבאר הרה"ק מאלכסנדר מוסר השכל שניתן ללמוד מהעלאת האור במנורה: המנורה מלמדת שהמצוות לא ניתנו רק לכהן גדול ולאנשי המעלה הקדושים, אלא "עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל!". ב"ישראל" - בכל יהודי. ולא משנה מה היא דרגתו ומה מצבו. מאומה לא חסר לקב"ה. כל רצונו בהדלקת המנורה הוא להראות שהשכינה שורה בישראל. גם בד! גם מצוותיו של אדם גדול אין בהן משהו שיחסר לקב"ה. התענוג שלו הוא אך ורק מזה שהוא ציווה וישראל קדושים מקיימים.

המנורה באה להזכיר: **יש בך חלק אלוך ממעל והקב"ה מצפה שגם אתה תיטיב ותדליק את הנרות**, נר ה' נשמת אדם שלך.

זמני השבת
הדלקת נרות 7:17
מוצאי שבת 8:22
נא לשימור על קדושת הגליון
אין לקרוא בשעת התפילה
ל"ת: 8:53

לעילוי נשמת ר' שמשון אליעזר ב"ר חיים צבי פוקס ז"ל - כ"א סיון

אָהַל הַחַיִּים

חובה קדושה על כל אדם להתפלל בבית הכנסת ביחד עם הציבור, מפני שתפילתם של רבים אינה חוזרת ריקם.

וישנם שטוענים שקשה להם להתפלל בבית הכנסת, משום שאינם מרוכזים שם בתפילה, וכשמתפללים בבית מכוונים יותר. ויש להודיעם שאין נכון לעשות כן, מפני שמלבד זה שתפילה בציבור מתקבלת גם כאשר לא כיון בה, בנוסף לכך מי שמתפלל בבית, מפסיד קדישים וקדושה וברכו, והפסדו גדול מאוד..

ואמרו חכמי הקבלה, שכל מי שלא ענה "ברוך ה' המבורך לעולם ועד", באותו היום אין נשמתו חוזרת אל תוך גופו, ולכן יש לעשות את כל ההשתדלות כדי להתפלל בציבור.

כתב בספר יסוד ושורש העבודה (שער האשמורת פרק ז) תוכחת מגולה לבעלי חנויות או לשארי אנשים שדוריהם רחוקים מבית הכנסת, שמזלזלים בתפלת מנחה וערבית להתפלל ביחידות בחנויותיהם או בבית, או לאותה בושא, אף אם אדם יודע בנפשו שהוא צדיק גמור וגם בטוח שתפלתו תהיה זכה וברורה, קשב נבחר לשון צדיק כשהוא מתפלל עם הציבור. ע"ש. ומבואר שלעולם יש להעדיף תפילה בציבור.

ובשו"ת תשובות והנהגות (ח"ה סימן מא) כתב, שהגאון מוילנא ותלמידו רבינו חיים מוולז'ין זצ"ל, החמירו מאוד בזה, ואף שהתפללו בכוונה גדולה, כשהיו בדרך שכרו עשרה אנשים למנין כדי שלא לחסר תפילה בציבור. ואילו היום בעוונות הרבים שאנו זקוקים לרחמים גדולים, מצוי שאפילו כשבאים, אין מדקדקים להתפלל בעשרה.

אהל לחידוש חידושים ופנינים לשולחן השבת

משה רבנו, הוא האיש שלכאורה מגיעים לו כל הכבוד והתהילה, ובצדק! הוא מנהיגם של עם ישראל, שמסר נפשו עליהם, הוציאם ממצרים והובילם ארבעים שנה במדבר.

ובכל זאת, משה בורח מהכבוד כמטחווי קשת, עד שמעידה עליו התורה: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עֶנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי הָאֲדָמָה" אולם מי שחשב שהכבוד יִפְנֶה למשה עורף – טועה! הוא רדף אחריו להיכן שהלך, עד שהאיר באור יקרות מפניו. במדרש (שמות רבה מ"ז) אמרו: "ר' יהודה בר נחמן אמר כשכתב משה התורה, נשתייר בקולמוס קמעא [דיו], והעבירו על ראשו, וממנו נעשו לו קרני ההוד". אדם בשר ודם ששם דיו בקסת על מנת לכתוב ספר, אינו יכול למלא בקסת כמות דיו מדויקת שתספיק לכתובת הספר, ולכן הוא לוקח תוספת רזרבה. אך הקב"ה שם בקסת של משה רבנו את כמות הדיו המדויקת הנצרכת לכתובת התורה, לא פחות ולא יותר. לאחר שסיים משה לכתוב את התורה, הוא מגלה שנותר לו מעט דיו בקולמוס. לא רצה משה לזרוק את הדיו הקדוש שקיבל מהקב"ה, לכן מרח אותו על מצחו (כנראה כסגולה שתחרט התורה במוחו).

אם ה' שם לו כמות מדויקת, כיצד קרה שנותר דיו?

התשובה היא שמשה חיסר בשני מקומות, ומההפרש הזה נותר דיו. המקום הראשון: כאשר הגיע משה לתחילת ספר ויקרא, נרתע בענוותנותו הרבה מלכתוב "ויקרא אל משה", שנראה מלשון זו שהקב"ה קורא לו בכל פעם לפני שהוא מדבר אתו, לאות כבוד וחובה. לשנות מהנאמר לו לא ניתן, ולכן במקום זאת רצה להשמיט האלף ולכתוב "ויקרא" לשון מקרה, כאילו לא דיבר עמו הקב"ה אלא בדרך עראי, כדרך שנאמר בבלעם. אלא שהקב"ה לא הסכים עמו, וציווהו לכתוב גם האל"ף. שוב ביקש משה מחמת רוב ענווה שלא יכתבנה, אלא קטנה יותר משאר אל"פין שבתורה, שמרחוק יהיה נראה כתוב "ויקרא". לזה הסכים הקב"ה, וכתבה משה קטנה. ולכן בספרי התורה האל"ף של המלה "ויקרא" זעירא.

המקום השני: כאשר כתב משה על עצמו את עדות הקדוש ברוך הוא עליו: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עֶנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה", קשה היה בעיניו לכתוב כך מרוב ענוותנותו, ומכיון שלשנות לא היה באפשרותו, לפחות השמיט את האות יו"ד מהמלה "עניו", וכתב "ענו", כדי להמעיט מערכו (כך לפי פירוש האור החיים הקדוש).

את שתי טיפות הדיו שנותרו בקולמוסו עקב הקטנת האל"ף והשמטת היו"ד, העביר על מצחו, ולפני שירד מהר סיני, עשה לו מזה ה' שני קרני הוד. משה יורד מן ההר, ולהפתעתו הוא רואה שאהרן וכל העם יראים להתקרב אליו. אך משה "לא ידע כי קרן עור פניו" – אילו היה יודע שהדיו יגרום לו לקירון עור פנים, ודאי לא היה מורחו על מצחו. משה מקרבם אליו ומוסר להם את דברי ה'. בסיימו, הוא שם מסווה על פניו. וכך בכל פעם שמתגלה אליו השכינה, מסיר משה את המסווה, מוסר את הדברים לבני ישראל, ומחזיר את המסווה בתום ההתגלות והעברת דברי ה' לעם. נמצא שדווקא מה שעשה כדי לברוח מן הכבוד, הוא הדבר שגרם לו לכבוד גדול. (הרב עובדיה חן)

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8444774
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

"לא חבל על הנייר?", גער האב באדל הקטנה שעמדה בראש מושפל.

הייתה זו תקופה לא משופרת בממון ובאמצעים, בלשון המעטה. בביתם היה גליל נייר מוזהב איכותי ויפה שמיועד היה לעטיפת מתנות. הילדה הקטנה מצאה אותו והשתמשה בכולו כדי לעטוף קופסת קרטון גדולה. היא צריכה להבין לבד שלא עושים כאלה דברים. בשפתיים חשוקות ובכתפיים רוטטות נמלטה הילדה לחדר ללא אומר ודברים. למחרת, בשעה שהתעורר האב ממנוחת הצהריים שלו, ראה ליד מיטתו את קופסת הקרטון הזהובה כשעליה נייר קטן עם הכיתוב "מתנה לאבא". "כמה פזיז אני", ייסר האב את עצמו, "מדוע לא השכלתי לעצור בעד כעסי ולשאול אותה לאיזה צורך עטפה את הקרטון הריק?". בהתרגשות פתח האב את קופסת הקרטון הגדולה, מנסה לשער איזו הפתעה יכולה אדל שלו להכין עבורו. הקופסה - הייתה ריקה... כגודל הציפיה כד גודל האכזבה. הוא ניגש לחדר הילדים וכעס על הבת "תפסיקי לעשות שטויות". הוא יצא מהחדר בזעף כשהוא מהרהר: מילא עטפה את הקופסה שלא לצורך ובזבזה את הנייר, אך ככה להתל באנשים ולהביא עבורם "מתנה ריקה"? זה לא מנומס ולא יפה. לאחר שעתיים נכנס האב שוב לחדרו לסדר משהו, על הכרית נח דף ועליו כתב יד ילדותי: "לאבא היקר, סליחה שהכעסתי אותך. עטפתי את הקופסה במיוחד בשבילך. היא בכלל לא הייתה ריקה, מילאתי אותה בשבילך בהמון אהבה"... גלי חרטה הציפו אותו. לשווא כעס על ילדתו פעמיים, בעת שהיא התאמצה כל כך להכין לו משהו מיוחד לפי מושגיה והבנתה. הוא נכנס לחדר הילדים כדי להודות לה על המתנה היקרה והמיוחדת, אך גילה שהילדה נרדמה על השטיח הקטן. עקבות הבכי על הלחיים הקטנות - תוצאת הגערות שספגה בלא שהגיעו לה כלל - עדיין נראו בבירור...

קורה שנכשלים בכעס. לפעמים אפילו צריכים להעמיד פני כעס לכתחילה כדי לתקן דברים לא ראויים. אולם יש לזכור שכפי שאנחנו מלמדים זכות על עצמנו בכך שאיננו מלאכים ו'לא ניתנה תורה למלאכי השרת' - גם הזולת איננו מלאך. בדרך כלל - כמה מעניין - אפילו אין לו רוח הקודש...

אם לא נדאג להודיע לו במפורש את הסיבה שבשלה אנחנו כועסים עליו - לפני שאנחנו כועסים עליו (סליחה. כבר כעסנו עליו. אז לפחות נסביר לו עכשיו) - יצטברו כעסים מיותרים.

למה מיותרים? כי לפעמים כאשר השני יודע מדוע כועסים עליו, הוא פשוט מבהיר את הצד שלו.

"צאו שלושתכם אל אוהל מועד", מצווה הקב"ה את משה, אהרן ומרים, לאחר ששני האחרונים דיברו לשון הרע על משה רבנו ואז הקב"ה קורא לאהרן ומרים לצאת החוצה מאוהל מועד (העובדה שמשה נשאר באוהל מועד לבדו, מרמזת להם כבר עתה שמעלתו גדולה משלהם וכי אינם יכולים להעביר עליו ביקורת) ובשלושה פסוקים מבאר הקב"ה את מעלתו של משה רבנו - 'אדון הנביאים' - על פני הנביאים האחרים. בסיום הפירוט של הקב"ה, מסיימת התורה "וייחר אף ה' בס וילך".

וצריך להבין: אהרן ומרים נהגו - לפי דרגתם הגדולה - שלא כהוגן. הקב"ה מוציא אותם אל אוהל מועד. רק לאחר שהסביר להם הקב"ה את דרגתו הגבוהה של משה, "וייחר אף ה' בס". זהו לכאורה השלב הראשון בתוכחה - לכעוס ואז להעניש? את התשובה לשאלה הביא רש"י הקדוש בצורה בהירה בשם ה"ספרי": "מאחר שהודיעם סירחונם, גזר עליהם נידוי. קל וחומר לבשר ודם שלא יכעס על חברו עד שיודיענו סירחוננו...!"

כוס תנחומים
מעומקא דליבא הנוני משתתף בצערו של
ידידי ר' חנוך אלוילי הי"ו
ומשפחתו הרוממה שיחי'
על פטירת הרעיה והאמא הצדיקה
מרת צביה חיה בת שרה ע"ה
מן השמים תנוחמו ולא ישמע עוד שוד
ושבר בגבולכם ומעתה אך טוב וחסד
ושמחה ישיגוכם
ובהמשך דרכה תמצאו נחמה א.מ.].
המשתתף בצערכם
שמשון אליעזר פוקס

יהודי אחד היה טוען שהוא
"מעל הזמן". בתפילותיו הוא שקוע בעולמות
העליונים, ואין הוא יכול להיות תלוי במגבלות
של זמן. ממילא, זמני התפלות היו אצלו בגדר
המלצה בלבד: את תפלת מנחה היה מתפלל שעה אחר
צאת הכוכבים, ערבית היה מתפלל עם הנץ החמה
וכן על זה הדרך.
סיפרו עליו ששנה אחת, בליל ל"ג לעומר, הופתעו חבריו
לראותו אוהז את לפיד האש בידו וממהר להדליק את המדורה
לכבוד רשב"י מיד עם רדת הלילה.
משהתקרבו אצלו, שמעוהו מלחש בדביקות:
כל חמירא וחמייעא...

קצתה האתול

תינוק קטן שבא לעולם פוקח את העיניים ולא מפסיק להתפעל. וואו! הכל מרגש!
 פה יש ציפור! אוהו... הנה יונה! חתולה! אמא... ראינה? הוא לא נח לרגע, העולם
 מעניין כל כך והוא חייב לחקור. יש גם אנשים מבוגרים שאנחנו מסתכלים עליהם איך גם
 בגיל 100 הם חיים עם אש פנימית מאיפה כל האנרגיה? ואולי הם יכולים גם להלוות לנו קצת?...

סוד ההתחדשות נלמד מהפרשה. המדרש אומר: "למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים, לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה דעתו, שלא היה עמהם בחנוכה, לא הוא ולא שבטו, אמר לו הקב"ה חייך, שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומיטיב את הנרות". אהרן הכהן ראה את חנוכת הנשיאים שהביאו קרבנות לכבוד חנוכת המשכן, חלשה דעתו שלא היה עמהם שהרי היה הנשיא של שבט לוי. אמר לו הקב"ה: התפקיד שלך גדול משלהם – שאתה מדליק ומיטיב את הנרות בבית המקדש. למה אמר הקב"ה על הדלקת המנורה - שלך גדולה משלהם? קורבנות הנשיאים הם באמת דבר גדול, אבל זו מצוה שעושים אותה פעם אחת, ובדבר שעושים פעם אחת תמיד יש ההתרגשות. התפקיד של אהרן הכהן היה קבוע, יום יום להדליק את הנרות, וכאן כבר צריך השקעה שלא יהפוך העניין לשגרה. איך באמת נצליח שלא יהפכו חיינו להרגל מבלי חיות? את זה נלמד מספר יחזקאל שם כתוב על העליה לרגל: "ובבוא עם הארץ לפני ה' במועדים, הבא דרך שער צפון להשתחוות, יצא דרך שער נגב. והבא דרך שער נגב יצא דרך שער צפונה. לא ישוב דרך השער אשר בא בו" (יחזקאל מ"ו).

עם הארץ - שפירושו אדם פשוט - שמגיע לבית המקדש עליו לצאת משער אחר מהשער שבו הוא נכנס והיעב"ץ בפירושו לפרקי אבות מבאר את הסיבה לכך: "כי הקפיד ה' יתברך שלא יראה השער ב' פעמים, פן ישווה בעיניו לשער ביתו, וקירות הבית לקירותיו, וכל זה מפני כי אהבת עם הארץ היתה מצד הדמיון לבד, ולזה תגדל מתחילה ותמעט לבסוף". ה' הקפיד שלא יראה עם הארץ את אותו השער פעמיים כי עם הארץ התלהב מיופיו החיצוני של ביהמ"ק, ולא התרגש מהרוחניות שבו, ולכן אם הוא יעבור פעמיים מאותו שער הוא יתרגל לזה ויהיה בעיניו כאילו של ביתו הפרטי ההתלהבות שלו תהיה רק בפעם הראשונה ואח"כ היא תפחת. מכאן רואים שכשהקשר שלנו עם דברים הוא רק חיצוני, מתלהבים רק בהתחלה ובהמשך יש דעיכה, מה שאין כן אם הקשר יהפוך לפנימי, נלמד את הגדלות של הדבר, נשקיע בקשר הפנימי אזי נוכל לחיות בהתחדשות כל חיינו. ממשך היעב"ץ ואומר: "אבל הנשיא שהשגתו שכלית לא יצטרך לזה, אבל כל שיוסיף להתמיד, תגדל האהבה בלבו ולכן יצא בדרך אשר בא בו" (פירושו לאבות א', ד'). הנשיא מתרשם מבית המקדש לא רק מבחינה חיצונית, אלא הוא מודע לתוכן ולערך הפנימי של בית המקדש. וברגע שהתלהבות היא מהתוכן הרוחני הפנימי היא לא יורדת, אלא להפך - ככל שהוא מתבונן יותר, כך הוא מתרגש יותר! כך גם בכל דבר בחיים שלך - אם זכרת להסתכל על פנימיות הוא רק יעלה בחיות ושמחה כל הזמן ותחושו התחדשות! זהו תפקידו של אהרן הכהן - להעלות כל הזמן את הנרות, להבין את הערך של עבודת הקודש, יום יום, ולכן תפקידו גדול משל הנשיאים שאם במעשה שאינו חד פעמי הוא מצליח להתבונן פנימה ולהתלהב, הוא יצליח לקנות את המידה הזו לאורך כל חיינו. מי שישכיל להתבונן בזה - לא יחיה בדכדוך אלא בחיות ושמחה כל יום!

**ברכה והצלחה
 ובריאות איתנה**
אסף בן אשר ומשפחתו הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפחתו הי"ו

לרפואה שלימה
סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

שיעור בפרשת שבוע
 מהרב שמשון פוקס שליט"א
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכנ"ס אור אבנר
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה 19:10

בית הכנסת
"עולי בבל"
 ע"ש ד"ר יוסף חיים זצ"ל
שחרית - 5:00
מנין ב' - 7:30
מנחה ערבית - 19:15
שיעורי תורה מידי יום
שעה קודם מנחה
יום א' ב' ה'
רב בית הכנסת
הרב יהונתן אמדי שליט"א
יום ג'
הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ד'
הרב נאור דרשני שליט"א
יום ה' -
הרב רפאל עגיב שליט"א
בשעה 20:00

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
טוביה שרבי בן נזימה
ומשפחתו הי"ו
דוד חיים בן עליזה
ומשפחתו הי"ו
אופיר דלל בן אורה
ומשפחתו הי"ו

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18
תפילת שחרית - 7:00
מנחה וערבית (סמוכות) - 19:10
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית
יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ב' - הרב הגאון אברהם הכהן שליט"א
יום ג' - הרב שלום אטלן שליט"א
יום ד' - הרב בן יאבו שליט"א
יום ה' - הרב דניאל קמחי שליט"א